

ELÄKETURVAKESKUS

KALEVANKATU 6 - HELSINKI 10
Puhelin (vaihte) 64 2511 Postisiirto 120811
Liikeponnit Osuuskassat Säästöponnit tili 5041

Yleiskirje n:o 3/67

16.1.1967

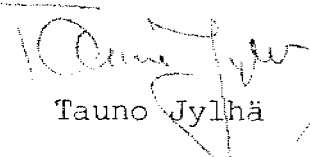
Työntekijäin eläkelakien mukaista toimintaa harjoittaville eläkelaitoksille

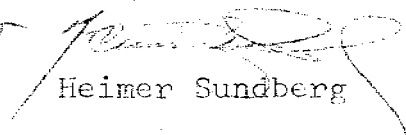
Asia: valtion eläkelain yhteydessä
säädetty TEL:n muutokset

Yleiskirjeen n:o 24/66 kohdassa A 1 on selostettu niitä toimenpiteitä, joita TEL 1 §:n 1 momentin 3 kohdan muutos aiheuttaa valtionapua saaville yhteisöille. Oheisena lähetetään eläkelaitoksille tiedoksi samaa asiaa koskeva valtiovarainministeriön kiertokirje.

Edellä mainitun yleiskirjeen A 2 kohdassa on käsitelty yksityisoppikoulujen palveluksessa olevien henkilöiden eläkeoikeutta. Täydennyksenä tähän kohtaan ilmoitetaan, että yksityisoppikouluasetuksen 32 §:n mukaan, sellaisena kuin se on 9.12.1966 annetussa asetuksessa (617/66), valtion eläkelain mukaisen eläketurvan piiriin tulevat rehtori, opettajat sekä sellaiset koulun toimihenkilöt tai palveluskuntaan kuuluvat, jotka kouluhallitus on määrännyt koulun toiminnan kannalta välttämättömiksi. Näin ollen ne toimihenkilöt ja palveluskuntaan kuuluvat, joiden kohdalla edellä mainittu edellytys puuttuu, jäävät edelleen TEL:n alaisiksi eikä heidän työsuhteitaan ole ilmoitettava päättyneiksi. Tämä poikkeus voi koskea vain toimihenkilöitä ja palveluskuntaan kuuluvia kuten vahtimestaria, talonmiestä, siivoojaa ja koulukeittolan hoitajaa. Sitä vastoin esim. opettajat, joihin on luettava myös säädettyä pätevyyttä vailla olevat opettajat ja tuntiohjaajat, siirtyvät kaikki valtion eläkelain piiriin.

ELÄKETURVAKESKUS

Tauno Jylhä

Heimer Sundberg

Liitteenä

Valtiovarainministeriön kirje
4.1.1967 n:o P 18

J.SP.AN

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Helsingissä

4 päivänä tammikuuta 1967.

N:o P 18.

Asia: TEL:n mukaisen eläketurvan järjestämisestä valtionapua saavien yhteisöjen ja laitosten palveluksessa oleville.

Valtioneuvoston kanslialle ja kaikille ministeriöille sekä niiden alaisille virastoille ja laitoksille sekä valtionapua saaville yhteisöille ja laitoksille

Vuoden 1967 alusta on tullut voimaan työntekijäin eläkelain (TEL) muuttamisesta 20. 5. 1966 annettu laki (299/66). Mainittu lainmuutos käsittää mm. työntekijäin eläkelain 1 §:n säännösten muuttamisen siten, että lain soveltamisala laajenee.

Kun näiden uusien säännösten voimaantulon johdosta virastojen ja laitosten keskuudessa on ilmennyt epätietoisuutta siitä miten ko. säännöstä lakimääräistä valtionapua saavien yhteisöjen ja laitosten osalta eri tapauksissa on sovellettava, valtiovarainministeriö kiinnittää valtionapuja myöntävien viranomaisten huomiota edellä tarkoitettuun lainmuutokseen sekä omasta puolestaan esittää asian johdosta seuraavaa:

Lainmuutoksen 1 §:n säännöksistä johtuu, että myös kaikki lakimääräistä valtionapua saavat yhteisöt ja laitokset ovat, eläkekustannuksiin suoritettavan valtionavun määrästä riippumatta, velvolliset 1 päivästä tammikuuta 1967 lukien järjestämään palveluksessaan oleville toimihenkilöille työntekijäin eläkelain mukaisen vähimmäiseläketurvan siten kuin mainitun lainmuutoksen voimaantulosäännöksestä lähemmin selviää. Työntekijäin eläkelain ulkopuolelle jäävät vain ne, jotka siitä annettujen erillislakien mukaan saavat eläkkeensä suoraan valtion varoista. Edellä sanottu ei myöskään koske valtionapua saavia kunnallisen eläkelaitoksen jäsenyhteisöjä.

Kuten alussa mainitun lain voimaantulosäännöksestä käy ilmi ne eläkesäännöt tai niitä vastaavat määräykset, jotka valtionapua saavien yhteisöjen ja laitosten palveluksessa

oleville on vahvistettu, eivät lainmuutoksen voimaantulon johdosta kumoudu. Asianomaisilla toimihenkilöillä on siis oikeus, mikäli sitä haluavat, saada eläkkeensä näiden eläkesääntöjen tai niitä vastaavien määräysten mukaisesti. Valtionapua saava yhteisö tai laitos on kuitenkin velvollinen järjestämään näillekin toimihenkilöilleen myös työntekijäin eläkelain mukaisen vähimmäiseläketurvan mainitun lain säännösten mukaisesti. Kun tarkoituksena ei ole, että asianomainen tässä tapauksessa voisi saada sekä työntekijäin eläkelain vähimmäisehtojen mukaisen eläkkeen että eläkesäännön tai sitä vastaavien määräysten mukaisen eläkkeen, olisi asianmukaista, että valtionapua saavan yhteisön tai laitoksen eläkesääntöä tai sitä vastaavia määräyksiä muutettaisiin siten, että sen nojalla myönnettävästä eläkkeestä määrättäisiin vähennettäväksi se eläke, jonka asianomainen toimihenkilö mahdollisesti tulee saamaan työntekijäin eläkelain nojalla saman palveluksen perusteella. Voimaantulosäännöksen mukaan työnantaja ei ole velvollinen järjestämään ja kustantamaan työntekijäin eläkelain mukaiset vähimmäisehdot täyttävää eläketurvaa henkilölle, joka on tehnyt voimaantulosäännöksessä tarkoitettun ilmoituksen. Tällainen ilmoitus tuskin kuitenkaan tulee kysymykseen, jos eläkesääntö tai sitä vastaavat määräykset pysytetään edelleen voimassa ja niihin otetaan edellä tarkoitettu vähennyspykälä.

Alussa tarkoitettu lainmuutos ei merkitse sitä, että valtionapua saava yhteisö tai laitos ei voisi järjestää palveluksessaan jo oleville

tai siihen myöhemmin tuleville toimihenkilölleen parempaa eläketurvaa kuin mitä työntekijäin eläkelain mukainen vähimmäiseläketurva on. Tähän yhteisöllä tai laitoksella on samanlainen oikeus kuin ennen lainmuutostakin. Yhteisöllä ja laitoksella on myös oikeus saada järjestämästään lisäeläketurvasta aiheutuviin kustannuksiin valtionapua sen mukaan kuin siitä asianomaisissa valtionapua koskeissa laeissa on säädetty.

Eduskunnan vastauksessa Hallituksen esitykseen valtion eläkelainsäädännön uudistamisesta ja eräiden siihen liittyvien lakien säätämisestä ja muuttamisesta (esitys n:o 200/1965 vp.) on edellytetty, että valtionavustusta saavien yhteisöjen ja laitosten eläketurva on järjestettävä siten, että estetään tai rajoitetaan valtionavustuksena saatujen varojen kertyminen yksityisten vakuutusyhtiöiden haltuun. Valtioneuvosto on asettanut komitean asiaa selvittämään. Tämä sekä valtionapua koskevat säännökset yleensäkin huomioonottaen valtiovarainministeriön mielestä tarkoituksenmukaisin tapa lisäeläketurvaa järjestettäessä tässä vaiheessa olisi se, että tästä lisäeläketurvasta määrättäisiin yhteisön tai laitoksen palveluksessa oleville toimihenkilöille vahvistetussa eläkesäännössä tai sitä vastaavissa määräyksissä, joita laadittaessa voitaisiin ottaa huomioon soveltuvin osin ne periaatteet, jotka valtion eläkeläisissä on säädetty. Mikäli eläkesäännön tai sitä vastaavien määräysten vahvistaminen ei ole valtionapua myöntävän viranomaisen asiaana, tarkoituksenmukaista olisi, että yhteisö tai laitos ennen eläkesäännön tai sitä vastaavien määräysten antamista neuvottelisi asiasta asianomaisen valtionapua myöntävän viranomaisen kanssa.

Yhteenvetona edellä sanotusta valtiovarainministeriö siis esittää seuraaviin toimenpiteisiin ryhtymistä:

I. 1. Valtionapua saavien yhteisöjen ja laitosten palveluksessa oleville järjestetään työntekijäin eläkelain mukainen eläketurva ottamalla huomioon mitä sanotun lain muuttamisesta 20. 5. 1966 annetun lain (299/66) voimaantulosäännöksessä on säädetty.

2. Voimassa oleviin eläkesääntöihin tai niitä vastaaviin määräyksiin lisätään asianmukaisessa järjestyksessä määräys, jonka mukaan eläkesäännön tai sitä vastaavien määräysten edellyttämästä eläkkeestä vähennetään työntekijäin eläkelain mukaan suoritettava samaan työsuhteeseen perustuva eläke.

Tämän lisäksi yhteisö tai laitos voi harkintansa mukaan

II. uusia eläkesääntönsä tai sitä vastaavat määräyksensä huomioon ottaen 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun valtion eläkelain (280/66) säännökset. Tällöin on myös otettava huomioon kohdan I. 2. mukainen vähennys.

Eläketurvan rahoituksen valtion osuutta koskevat lisätiedot annetaan erikseen sen jälkeen kun asiaa käsittelevän komitean mietintö on valmistunut ja asia sen pohjalta on käsitelty. Komitean mietinnön valmistuttua tullaan myös selvittämään, onko asianmukaista, että eläkesäännön ja TEL-peruseläkkeen erotus (lisäeläke) vakuutetaan, vai onko valtionapua eläkkeisiin saavan yhteisön ja laitoksen itse hoidettava lisäeläkkeen maksaminen.

Tämän valtiovarainministeriö kunnioittaen ilmoittaa valtioneuvoston kanslialle ja kaikille ministeriöille tiedoksi sekä niiden alaisen asianomaisten virastojen ja laitosten sekä valtionapua saavien yhteisöjen ja laitosten tietoon saatettavaksi.

Ministeri *Ele Alenius*.

Nuorempi hallitussihteeri *Lasse Sinivirta*.

Liitteenä on malli eläkesääntöön tai sitä vastaaviin määräyksiin liitettävästä vähennyspykälästä.

Vaihtoehtoon I kuuluva eläkesääntöön tai sitä vastaaviin määräyksiin liitettävä vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeitä koskeva vähennyspykälä:

Näiden sääntöjen mukaisesta vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeestä vähennetään työntekijäin eläkelain mukaan suoritettava samaan työsuhteeseen perustuva vastaava eläke.

Vaihtoehdossa II lisätään edellä olevaan momenttiin vielä seuraavaa:

Jos vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeen saajalla on 1 momentissa mainittujen eläkkeiden lisäksi oikeus saada muuta työntekijäin eläkelain tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain taikka valtion eläkelain mukaista vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkettä, kansaneläkettä, sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa, tapaturmavakuutus- tai sotilasvammalain mukaista päivä-

rahaa tai elinkorkoa tai omaan vammaan perustuvaa liikennevakuutuslain mukaista jatkuvaa korvausta taikka työntekijäin eläkelain 1 §:n 1 momentin 3 tai 4 kohdassa tarkoitettuun eläketurvaan perustuvaa vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkettä, ja jos kaikkien tässä mainittujen eläkkeiden yhteismäärä ylittäisi 66 prosenttia tämän eläkesäännön mukaan eläkkeen perusteena olevasta palkasta, suoritetaan tämän eläkesäännön mukaan sellainen eläke, että se yhdessä edellä tarkoitettujen muiden eläkkeiden kanssa on enintään 66 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkasta.

Tätä pykälää sovellettaessa otetaan kansaneläkkeenä huomioon kansaneläkkeen perusosa.

Viimeksimainitun momentin asemesta tulee kysymykseen myös seuraava vaihtoehto:

(Tätä pykälää sovellettaessa otetaan kansaneläkkeenä huomioon sosiaaliministeriön työntekijäin eläkelain 8 §:n 5 momentin nojalla vahvistama kansaneläkkeen tukiosansajien keskimääräinen kansaneläke.)